

Христина ДОСЯК

здобувачка освітньо-професійної програми
«Менеджмент закладів охорони здоров'я», ЗУНУ
Науковий керівник – к.е.н., доцент кафедри обліку і
оподаткування ЗУНУ Світлана СИСЮК

ПЛАНУВАННЯ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДОМ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Управління закладами охорони здоров'я в сучасних умовах вимагає активного застосування інноваційного інструментарію. З іншого боку такий інструментарій може бути відомим і широко застосовуваним щодо інших галузей та потреб, але менш актуальним саме для управління в галузі охорони здоров'я. Відомо, що планування та прогнозування з точки зору його застосування щодо показників діяльності, фінансового забезпечення, ресурсного використання загалом широко використовувалося й використовується в усіх сферах. Можливо саме їхня роль і значення в досягненні ефективності в багатьох економічних процесах актуалізували потребу дослідження й розвитку проблематики планування та прогнозування управління закладом охорони здоров'я.

В сучасних умовах діяльність закладів охорони здоров'я супроводжується багатьма ризиками. У зв'язку з цим важливо здійснювати таке планування й прогнозування управління, яке б дозволяло ці ризики в гіршому випадку згладжувати, а в кращому уникати взагалі. Відповідає цьому завданню антикризове управління і відповідне йому планування. Але в будь-якому випадку планування здійснюється на засадах використання певної інформації для того, щоб мати можливість враховувати умови, викликані мінливим середовищем та оточенням. Планувати важливо для координації діяльності, зменшення загроз і уможливлення ідентифікації чітких орієнтирів (стандартів), на які потрібно рівнятися і які потрібно досягати [1].

У літературі з цього питання з'явилося багато публікацій з питань антикризового управління. Оскільки однією з функцій останнього є планування, то варто зауважити, що план при антикризовому управлінні набагато ширший, ніж це притаманне поточному плануванню. В його складі окрім традиційних складових, які охоплюватимуть показники діяльності та її перспективи, доцільно

сформувані детальні дані щодо генеральної цілі та часткових її елементів щодо кожного напрямку управління закладу охорони здоров'я, принципів антикризового управління та повноважень його виконавців [2, с. 102].

Окрім цього, в кризовому плануванні тієї частини, яка стосується управління, має бути розглянуто всі сфери й підрозділи організації, включно з детальними рекомендаціями з оперативного управління.

Враховуючи те, що «кризове планування займає своє місце в стратегії дій, тому що, розробляючи довгостроковий план і спрямовуючи подальшу діяльність, у ньому намагаються передбачити можливі загрози в дуже широкому сенсі, якоюсь мірою мірі стратегічний план диктується існуючими прогнозами, а точніше прогнозами діяльності на майбутнє. При формуванні стратегічного плану ми формуємо стратегічні орієнтири для плану управління кризою» [2, с. 22].

Зважаючи на те, що управління також є відповідною діяльністю, або відповідним родом діяльності [1, с. 337], його планування має враховувати (у випадку антикризового планування, але й планування загалом) низку важливих характеристик такого управління. Антикризове управління слід розглядати дещо з іншої точки зору, ніж менеджмент загалом. Зокрема, це перманентність (таке управління потрібне в певні моменти часу – кризові) і наявність багатьох неочікуваних явищ і подій.

Натомість, плануючи якусь дію чи діяльність в звичайних планах (незважаючи на ті можливі зміни (не кризові), які є об'єктивними – від змін в закладі охорони здоров'я до банальної зміни управлінських завдань) визначаються часові рамки. Тобто ідентифікується початкова точка (дата початку), окремі етапи та дата завершення.

З антикризовим плануванням управління все виглядає дещо по-іншому. При плануванні антикризового управління ми маємо справу з підготовкою плану для окремих груп загроз та постійною готовністю до його реалізації. На цьому етапі на стадії очікування безперервність часу закінчується. Відсутність безперервності в часі є результатом того, що кризова ситуація, як правило, є надзвичайною, і навіть якщо кризова ситуація очікується, ніколи не можна повністю визначити її розміри чи масштаби, а отже, її тривалість та кінцеву точку [2, с.24].

Як засвідчив розвиток пандемії коронавірусу, закладам охорони здоров'я також потрібно враховувати такі критичні події та ризики з ними пов'язані.

Медичним закладам слід для забезпечення доброї керованості організацією готувати певні резерви на такі критичні випадки й та планувати надзвичайні ситуації. Але ключовою характеристикою такого планування, яку можна вважати другою його особливістю, є аспект неочікуваності. Він передбачає, що ми можемо лише оцінити можливість кризи в медичній галузі, або лише передбачити певні загрози (зокрема базовані на минулому досвіді). Тобто в цілому такий вид планування управління має суттєвий поріг ймовірності.

Але потреба в плануванні управління в закладах охороною здоров'я, в тому числі антикризового, є надзвичайно велика. Планування певним чином забезпечує стабільність не лише управління, а й діяльності закладу охорони здоров'я загалом. Проте важливою умовою належного планування є, безумовно, аналіз вихідних умов і детальна оцінка загроз, які очікуються в майбутньому. Саме таке планування уможливило мінімізацію ризиків і загроз, які мають суттєвий вплив на функціонування медичних закладів і їх стабільність та ефективність.

Список використаних джерел

1. Модернізація менеджменту та публічного управління в системі охорони здоров'я / кол. монографія за науковою ред. д.е.н. Шкільняка М.М., д.е.н. Желюк Т.Л. Тернопіль, Крок. 2020. 560 с.
2. Петрук І. П. Організаційно-інституційна архітектура антикризового управління національною економікою. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2017. Випуск 12. Частина 2. С. 72–76.

Оксана ЗАБОРНА

здобувачка освітньо-професійної програми
«Публічне управління та адміністрування», ЗУНУ
Науковий керівник – д.е.н., професор, завідувач
кафедри міжнародних відносин та дипломатії ЗУНУ Оксана ТУЛАЙ

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ В ДЕРЖАВНІЙ МІГРАЦІЙНІЙ СЛУЖБІ УКРАЇНИ

Результати досліджень свідчать, що цифровізація в сучасному світі є глобальним процесом, що ґрунтується на тотальному впровадженні інформаційних технологій та орієнтована на глибоке перетворення процесів взаємодії між органами державної влади та громадянами. Державна міграційна

служба України не залишилась осторонь процесів цифровізації, які відбуваються. Цифрові технології кардинально змінюють процес надання адміністративних послуг та мають на меті зробити їх ефективним, швидким, прогресивним з рівним доступом до інформації, послуг, знань, що надаються на їх основі.

Цифровізація трансформує процеси надання адміністративних послуг, якісно їх покращуючи, допомагає заощадити громадянам час, тим самим підвищивши ефективність послуг. Зміни, які зумовлені цифровим розвитком відбуваються завдяки впровадженню нових сервісних механізмів взаємодії Державної міграційної служби України з органами державної влади та громадянами. Основні переваги пов'язані з створенням цифрових платформ, що збільшує достовірність інформації та оперативність в доступі до інформації та її обробці. У державно-правовому розумінні цифрову трансформацію можна розглядати як процес впливу держави на суспільство, апарат самої держави, економіку із метою впровадження цифрових інформаційно-комунікаційних технологій в їх життєдіяльність.

Сьогодні цифрове перетворення — це стратегія, в якій технології забезпечують інновації та креативність, завдяки чому ДМС покращує ефективність свого функціонування. Впровадження цифрових технологій відмова від паперових носіїв інформації, їх подальша заміна електронними носіями є пріоритетними завданнями для Державної міграційної служби України[2]. До основних проявів цифрової трансформації в Державній міграційній службі належить впровадження система електронного документообігу (СЕД). СЕД «Мегаполіс.DocNet» (скорочено – «Мегаполіс»)[1].

Створено ряд корисних сервісів, за допомогою яких вирішуються проблеми із доступом громадян до інформації, впорядкуванням черговості отримання адміністративних послуг, спрощення їх надання та економії часу, зокрема:

- електронна черга. На даний час значна частина послуг надаються виключно за умови отримання суб'єктом звернення місця в електронній черзі.
- перевірка стану оформлення документів можна з'ясувати, у якій стадії перебуває оформлення та строки прибуття документу для його отримання.
- перевірка за базою недійсних документів. Дозволяє перевірити за серією та номером документа, оформленого ДМС, наявність його у базі недійсних документів.